

ادبیات معاصر افغانستان

واهمه‌های زمینی (رمان)

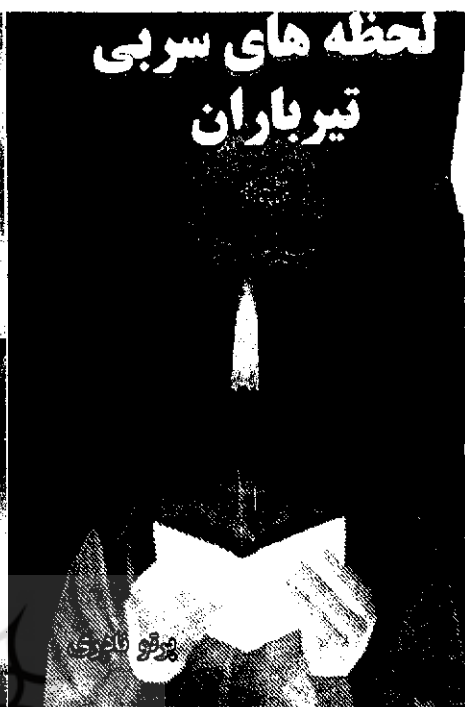
ستر جنرال م. نبی‌عظیمی، انتشارات میوند، تابستان ۱۳۸۲، کابل، ۱۰۰۰ نسخه، ۵۱۳ صفحه

واهمه‌های زمینی دومین اثر داستانی جنرال عظیمی است. رمان این طور شروع می‌شود: «در آن بعدازظهر روز پنجشنبه که «شیرین» به خانه‌اش برمی‌گشت، حالت روحی تازه‌ای داشت، رضایتی پیچیده در اضطراب، راضی و شادمان به خاطر آن بود که بسته‌ها را به مقصد رسانیده بود، پانزده بسته نیم‌کیلویی راه بسته‌هایی را که در «بیگ» چرمی کوچکی چیده بودند، بسته‌های پلاستیکی سفید رنگی را که اگر شیرین از خط دفاعی طالبان به آن سوی خط برده می‌توانست، صاحب یک بندل پول می‌شد اما این بار شیرین می‌ترسید...»

نبی عظیمی از آن دسته سیاسی‌نویسان و مقاله‌نویسانی است که در این سالهای اخیر به داستان روی آورده و بسیار پرکار نیز ظاهر شده است. رمان اول او «سایه‌های هول» نام دارد که در پیشاور منتشر شده بود.

... چه‌ها که نوشتیم!

رهنورد زریاب، ناشر: محمدابراهیم شریعتی افغانستانی، تهران، شهریور ۱۳۸۲، ۳۰۰۰ نسخه، ۲۱۲ صفحه
کتاب مجموعه‌ای از مقالات داستان‌نویس نامدار افغانستان رهنورد زریاب است. مقالاتی با

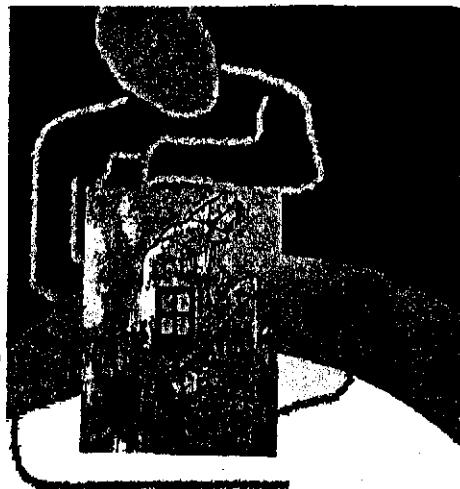
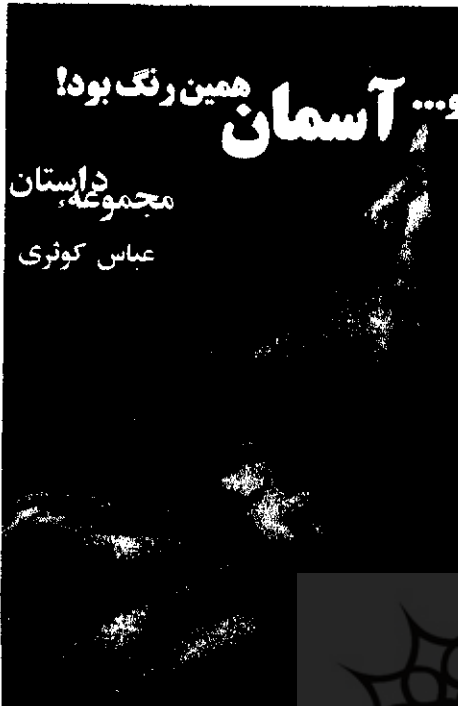

موضوعات مختلف و غیر داستانی که رهنورد زریاب با زبانی شیرین آنها را نوشته است. برخی از عنوان‌های مقالات از این قرار است:

مقوله ریزه‌گرایی و ریزه‌گرایی در ادبیات - دو سه گپ درباره نقد ادبی - محمود طرزی و فارسی ناب در افغانستان هشتاد و هشت سال پیش - خرقه در رهن شراب - بیایید اندکی رسوا شویم! این اسلام سنتی عزیز ما و...
 زریاب در بخشی از اشاره‌ها بر کتاب می‌نویسد: «نبنشته‌های این دفتر، در سال‌های گونه‌گون، در نشریه‌های برون مرزی، چاپ شده‌اند. در کتابی که در دست دارید، در این نبنشته‌ها، افزایش‌ها و کاهش‌هایی صورت گرفته‌اند.»

جای خالی گلدان (مجموعه داستان)

تقی واحدی، ناشر: محمدابراهیم شریعتی افغانستانی، تهران، ۱۳۸۲، ۳۰۰۰ نسخه، ۱۰۴ صفحه
 تقی واحدی جزو اولین داستان‌نویسان مهاجری است که در اواخر دهه شصت در ایران به داستان‌نویسی روی آورده است. اما «جای خالی گلدان» اولین مجموعه داستان این نویسنده است. تقی واحدی در حال حاضر به کشورش بازگشته و در شهر مزار شریف زندگی می‌کند. کتاب در برگرفته ۱۵ داستان کوتاه است به نام‌های:

چه ها که نوشتیم!

رهنورد زریاب

۲۱۲

قاب عکس، جنگل باغ، اندکی ایستادن، کاکا نوروز، پیرزن، زندگی، چشمان خیره، عکس‌ها، شیرین، ردّ مرز، جمعه‌خان، جای خالی گل‌دان، گور سیزدهم، اگر می‌گذاشتن، لبخند تو.

سایه خورشید (مجموعه شعر)

فاطمه سجادی (حصار)، ناشر: مؤلف، مشهد، ۱۳۸۲، ۱۰۰۰ نسخه، ۹۲ صفحه

سایه خورشید اولین مجموعه شعر فاطمه سجادی است و در برگیرنده بیش از ۷۰ پارچه شعر. شعرها بیشتر در قالب سپید و کمتر در قالب غزل و دو بیتی هستند. با هم شعر کوتاه «سایه خورشید» را می‌خوانیم:

«آخر جاده تو را با سایه‌ات می‌شناسند

سایه من آن قدر ساده است.

که خورشید را ندیده است.»

لحظه‌های سر بی‌تیر باران (مجموعه شعر)

پرتو نادری، انتشارات میوند، کابل، ۱۳۸۲، ۱۰۰۰ نسخه، ۸۰ صفحه

لحظه‌های سر بی‌تیر باران در برگیرنده بیش از ۳۰ قطعه شعر شاعر معروف افغانستان پرتو

نادری است که همه در قالب سپید سروده شده‌اند. شعری از این کتاب:

«خدای من / خدای من / در زمین تو خسته‌ام / در زمین تو خسته‌ام / در زمین تو مجالی برای
شگفتن نیست / در زمین تو خورشید را پشت دیوار خانه من سر بریده‌اند / در زمین تو تمام
پنجره‌های انتظار / رو به سوی بامداد بسته است / و ما همگی از تاریکی می‌ترسیم / و ما همگی
از تاریکی می‌ترسیم.»

شنگری (رمان)

عزیزالله ایما، ناشر: نویسنده، چاپ اول، مهر ۱۳۸۲، آلمان، ۴۰۰ نسخه، ۱۰۴ صفحه

شنگری اولین کتاب این نویسنده است که به مسأله ازدواج‌هایی می‌پردازد که با شنگری رفتن
(فرار کردن دختر) و یا شنگری بردن (گریختاندن دختر) پی‌ریزی می‌شود. کتاب، قصه دختری
است که شنگری می‌رود و حوادث داستان بسیار خلاصه و با شتاب پیش می‌روند و شنگری
رفتن به جنگ‌های داخلی و حوادث آن پیوند می‌خورد.

و... آسمان همین رنگ بود! (مجموعه داستان)

عباس کوثری، ناشر: نویسنده، چاپ مطبوعه میوند، ۱۳۸۲، کابل — ۱۰۰۰ نسخه، ۸۱ صفحه

کتاب ۱۵ داستان و داستان‌واره این نویسنده را در بر دارد. این داستان‌ها در کتاب گرد آمده
است: پشت بخت — گدایی‌گر — معجزه — فیر — دو دم پادشاهی — آب — کابوس — توس لال —
آدم ناچل — اسطوره و سنگ — و آسمان همین رنگ بود! — گذشته‌ها — مرگ زمان — بوی
برگ‌های خشکیده — پرده دوم، زندگی‌نامه علمی و مطالعات فرهنگی
داستان «پشت بخت» این گونه آغاز می‌شود:

«از کنارشان می‌گذرد، همه چیز سر جای خودش است. زن دروازه‌بان که گرما و ازدحام
رنگش را تیره‌تر ساخته، قطره‌های عرقی که از پیشانی‌اش به طرف پایین سرازیر شده چربی
«کیریم»‌های صورتش را مشخص می‌سازد. همچنان که چوب دستی‌ایی را تکان می‌دهد زوزه‌ای
می‌کشد تا توجه دیگران را جلب کند.»

فصل پنجم (مجموعه داستان)

خالد نویسا، چاپ دوم — بهار ۱۳۸۲ — کابل، بنگاه انتشارات میوند، ۵۰۰ نسخه، جیبی، ۱۶۶ صفحه

خالد نویسا در یادداشتی بر کتاب می‌نویسد: «این مجموعه بار نخست به سال ۱۳۷۶
خورشیدی در پاکستان به چاپ رسید. در چاپ دوم کمابیش اصلاحاتی آمده است که به نظرم

مردی که خنده می فروخت

گردآوری: محمدحسین محمدی
تصویرگر: سیدمحسن حسینی

نوروز فقط در کابل با صفاست

محمد آصف سلطان زاده

۲۱۴

لازم افتاد؛ مثلاً جملات اضافی و مترادفها برداشته شده‌اند؛ داستان فصل پنجم از زمان ماضی مطلق به ماضی بعید تغییر داده شده است و...
کتاب دارای شش داستان است: فصل پنجم - زیرزمینی‌ها - اگنی اپه سنا - کهنه یاد - آخر شب - آه!

شوشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

نوروز فقط در کابل با صفاست (مجموعه داستان)

محمد آصف سلطان زاده، نشر مرکز، ۱۳۸۲، تهران، ۲۰۰۰ نسخه، ۲۰۶ صفحه

این کتاب دومین مجموعه داستان سلطان زاده است. کتاب اول او «در گریز گم می شویم» برنده جایزه ادبی بنیاد گلشیری شده بود. آصف سلطان زاده اکنون در دانمارک زندگی می‌کند. کتاب در برگیرنده ۱۲ داستان کوتاه است. داستان‌هایی مانند: نوروز فقط در کابل با صفاست، داستان داستان‌ها، جدایی، خواب و بیداری، رهایی، شیر سنگی، از چاه به چاه، معارفه، صف دراز آدم‌ها، دو نفر بودند، کمیته کیفر، سر بُرانگاه

سنگ و سیب (مجموعه داستان)

حسین حیدریبگی، ناشر: محمدابراهیم شریعتی افغانستانی، تهران، بهار ۱۳۸۲، ۳۰۰۰ نسخه، ۸۴

جای خالی گلدان

تقی واحدی

قحط سالی

اکرم عثمان

ویراستار
نادر عمر

سنگ و سیب اولین مجموعه داستان نویسنده جوان حسین حیدریگی است. او ساکن مشهد است و از سال ۱۳۷۶ به این سو داستان می نویسد: کتاب شامل ۱۲ داستان کوتاه به نام های زیر است:

نیمروز خاکستری، گال وان، خرس، سنگ ها و سیب نورس، باتور، سیم آخر، دره مارتو، گاوسنگ ها، حاج اسماعیل خصی گر، من مرده ام، آیه سرخکان، وقتی بهار بیاید.

سر به داران (مجموعه داستان)

بتول سیدحیدری، ناشر: مرکز تعاون افغانستان، کابل، ۱۳۸۲، چاپ: میوند، بی تیراژ. رقعی. ۶۶ صفحه
سیدحیدری از نویسندگان مهاجر در ایران است و در اصفهان زندگی می کند. سر به داران اولین کتاب اوست و شامل ۹ داستان به نام های: آشیانه گچی، فقط کنارم بمان، چشم چشم، یک عالمه آب، دود، اگر فقط کلاغه بگذارد، غزل روسیاهی، بیگانه، واکیس

مردی که خنده می فروخت (داستان نوجوانان)

گردآوری: محمدحسین محمدی، ناشر: خانه ادبیات افغانستان، تهران، زمستان ۱۳۸۲، ۲۵۰۰ نسخه.

سر به داران

مجموعه داستان
پنول سید حسینی

(مجموعه داستان)

چاپ دوم

۲۱۶

این کتاب به عنوان هدیه نوروزی کودکان افغانستان از سوی «خانه ادبیات افغانستان» چاپ شده است. کتاب با تصویرگری سید محسن حسینی و در برگیرنده هشت داستان از هشت نویسنده افغان است:

تار پخته / پروین پژواک، جنازه / رهنورد زریاب، کوچه / آمنه محمدی، سفید / سکینه محمدی، پشه‌خانه / محمد حسین محمدی، پرواز فرشته / عبدالکریم میثاق، کراچی وان / تقی واحدی، مردی که خنده می فروخت / عزیزالله نهفته.